

Kotunet

- julkaisuja I

Sisältö

Kehitysvammaliiton monipuolisella toiminnalla jäsenten kannatus	2
Kyselyn toteutus	2
Vastausten edustavuus	3
Vastanneiden henkilöiden kuvailu	4
Tulokset	4

Leena Matikka

Kehitysvammaliiton jäsenkysely: Kehitysvammaliiton monipuolisella toiminnalla jäsenten kannatus

Julkaisija

Kehitysvammaliitto ry.
e-mail: kotu@famr.fi

Tutkimusyksikkö Kotu
www.kehitysvammaliitto.fi/verkkojulkaisut/kotunet
Helsinki 2004

ISSN 1795-1917

Kehitysvammaliiton jäsenkysely 2004: Kehitysvammaliiton monipuolisella toiminnalla jäsenten kannatus

Järjestölle kuin järjestölle on terveellistä aika ajoi katsoa peiliin ja kysyä, tarvitaanko sitä todella. Myös Kehitysvammaliitolle on tärkeää selvittää, mitä sen tärkein sidosryhmä - jäsenet - ajattelevat liiton toiminnasta: Vastaako liitto jäsentensä odotuksiin ja miten kattavasti? Toimiiko liitto asioissa, jotka ovat jäsenten mielestä tärkeitä? Ja millä menestyksellä toimintaa on toteutettu? Kun suunnataan katse tulevaisuuteen, on tarpeen nähdä pitkälle ja katsella maailmaa avoimin silmin. Menestyvän organisaation visio voi olla myös linssi, jonka läpi kaikki katsovat. Järjestöiltä määrätietoiset valinnat usein puuttuvat ja katse suuntautuu monille eri tahoille. Halutaan toteuttaa toiveita yhtäaikaan erilaisilla rintamilla eikä edistyminen ole välttämättä suorassa suhteessa uhrattuihin voimavaroihin, osaamiseen tai intoon. Toimintaympäristön trendit, muoti-ilmiöt ja innovaatioiden oikea-aikaisuus vaikuttavat tulosten saavuttamiseen yleensä uskottua enemmän.

Monipuolisen palautteen saamiseksi toteutetuista toimista ja yhteisen vision luomiseksi, asiaa on kysyttävä kaikilta sidosryhmiltä, niin jäseniltä, asiakkailta, työntekijöiltä kuin muiltakin järjestön toimintaa hyödyntäviltä ja tukevilta tahoilta. On etukäteen selvää, että eri näkökulmista saadut vastaukset saattavat olla ristiriitaisia. Toteutetulla kyselyllä pyrittiin tavoittamaan liiton jäsenten näkemykset. Myös jäsenten näkemyksissä on oletetusti eroavuuksia. Liitolla on kaksi jäsenkategoriaa: varsinaiset ja kannatusjäsenet. Käytännössä ero näkyy päätösvallassa. Varsinaisia jäseniä voivat olla vain oikeuskelpoiset yhteisöt ja kannatusjäsenillä ei ole äänioikeutta päätöksenteossa. Kannatusjäseniksi on liittynyt pääasiassa yksityishenkilöitä, mutta myös joitakin yhteisöjä.

Kyselyn toteutus

Kyselyajankohtana liitolla oli 91 varsinaista ja 191 kannatusjäsentä eli yhteensä 282 jäsentä.

Kysely lähetettiin huhtikuun alussa 2004 liiton varsinaisille ja kannatusjäsenille. Varsinaisia jäseniä edustivat ne henkilöt, jolle lähetetään liiton jäsenkirje, heitä oli yhteensä 208. Kysely lähetettiin siis yhteensä 399:lle henkilölle. Pyyntö kyselyyn vastaamisesta lähetettiin sähköpostitse 87:n varsinaisen jäsenen yhteensä 204:lle henkilöedustajalle ja 62:lle kannatusjäsenelle (joista 2 oli yhteisöjä ja muut yksityishenkilöitä) sekä postitse 4:lle varsinaiselle jäsenyhteisölle ja 129:lle kannatusjäsenelle (joista yhteisöjä oli 7).

Vastaukset pyydettiin antamaan ensisijaisesti sähköisessä muodossa käyttäen internetissä täytettävää lomaketta ja toissijaisesti palautuskuoressa paperilomakkeella.

Vastauksia saatiin yhteensä 123 kpl, joista sähköisesti 87 kpl ja kirjepostina 36 kpl.

18 kannatusjäsentä ilmoitti edustavansa myös varsinaista eli organisaatiota. Vastauksia analysoitaessa heidät on luettu kannatusjäsenen ryhmään.

Kyselyn toteutti Kehitysvammaliiton tutkimusyksikkö Kotu. Vastaukset pyydettiin anonyymisti.

Vastausten edustavuus

Vastausten edustavuuden arvioimiseksi varsinaiset jäsenyhteisöt ryhmiteltiin organisaation tyyppin mukaan ja verrattiin erityyppisistä organisaatioista saatujen vastausten määrää lähetettyjen kyselyjen määrään. Ks. taulukko 1.

Taulukko 1. Vastanneet jäsentyyppin ja organisaatiotyyppin mukaan.

Jäsentyyppi	Jäseniä/ikm	Lähetetty/ henkilöitä	Vastannut / henkilöitä	Vastaus-%
Varsinainen jäsen				
Kuntayhtymä	15	68	28	41
Kunta	21	51	21	41
Säätiö	10	21	15	71
Yhdistys	31	46	8	17
Seurakunta	3	4	2	50
Oppilaitos	5	11	11	100
Osakeyhtiö tms.	6	7	6	86
Varsinaiset yht.	91	208	69*	33
Kannatusjäsen				
	191	191	49	26
Puuttuva tieto			5	
Vastaus-% henkilöistä		399	123	31
Vastaus-% jäsenistä		282	123	44

*22 kannatusjäsentä ilmoitti edustavansa myös organisaatiotaan

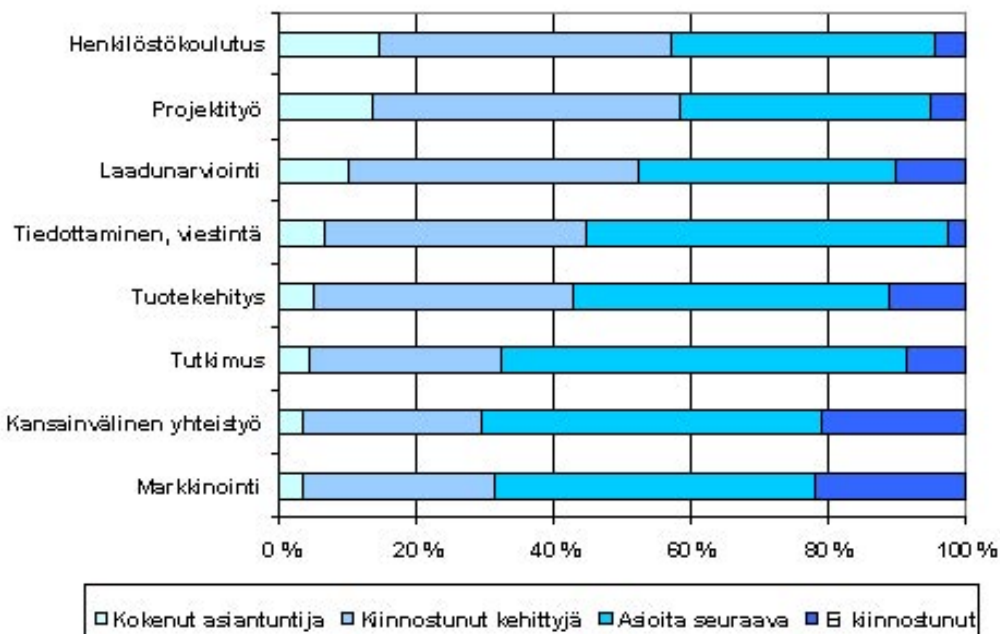
Vastausprosentti oli välttävä laskettaessa henkilöistä (31%) ja tyydyttävä laskettuna jäsenistä (44%). Sähköisesti vastaaminen oli suositumpaa kuin kirjeitse vastaaminen (37% suhteessa 27%:aan).

Vastanneiden henkilöiden kuvailu

Selvästi suurin osa vastanneita oli naisia (80%) ja alle 50-vuotiaita (66 %). Suurin ikäryhmä (35 %) oli 40-49 -vuotiaita. Enemmistö asui Etelä- ja Länsi-Suomessa, yhteensä 64 %. Vastanneista suurin ryhmä (46 %) edusti yksityisiä yhteisöjä, kuten säätiöitä, palvelujen tuottajien kannatusyhdistyksiä, muita yhdistyksiä, seurakuntia, osakeyhtiötä tms. Tähän ryhmään sisällytettiin myös kolme valtion oppilaitosta. Kuntayhtymiä edusti 34 % ja kuntia 23%. Kategoriassa “yksityiset” suurin edustus (36 %) oli säätiöillä.

Vastaajilta kysyttiin myös heidän perehtyneisyyttään erilaisilla liiton tehtäväalueilla. Ks. Kuvio 1.

Kuvio 1. Perehtyneisyys tehtäväalueilla

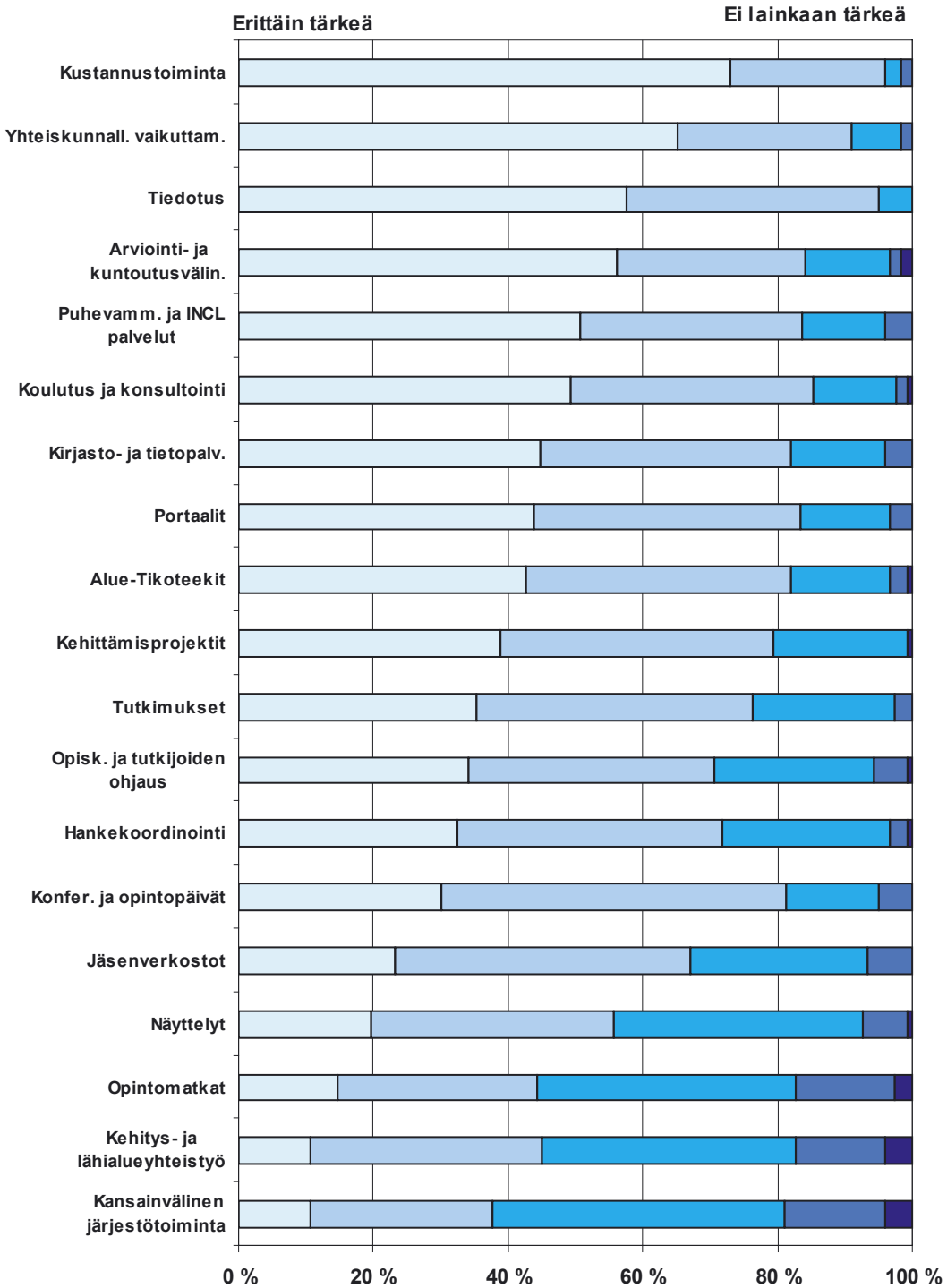

Tulokset

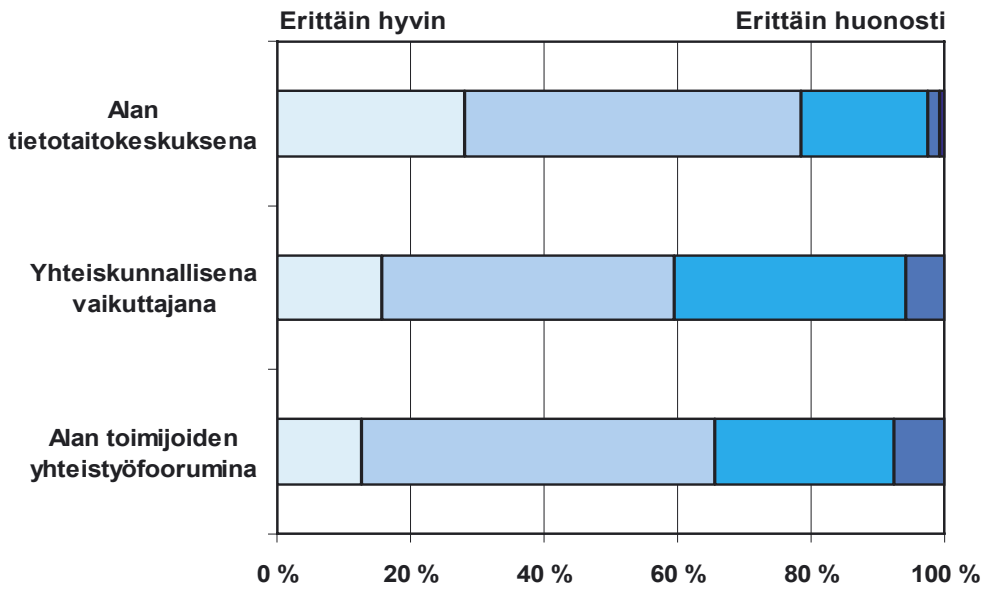
Kyselyllä selvitettiin 1) arviointitietoa liiton nykyisestä toiminnasta (tehdäänkö oikeita asioita ja tehdäänkö valittuja asioita hyvin) sekä 2) ennakoivaa tietoa (kuvaava tavoittelutavasta todellisuudesta, jäsenten tahtotilasta, sitoutumisesta sekä resursseista ja kumppanuuden mahdollisuuksista tahtotilan saavuttamiseksi).

Seuraavassa on tiivistetty strukturoituihin kysymyksiin annetut vastaukset kuvioihin ja yleisimmät avoimet vastaukset taulukoihin suosituimmuusjärjestyksessä.

Kuvio 2. Tekeekö liitto oikeita asiota ?

Kuvio 3. Miten hyvin liitto on onnistunut?

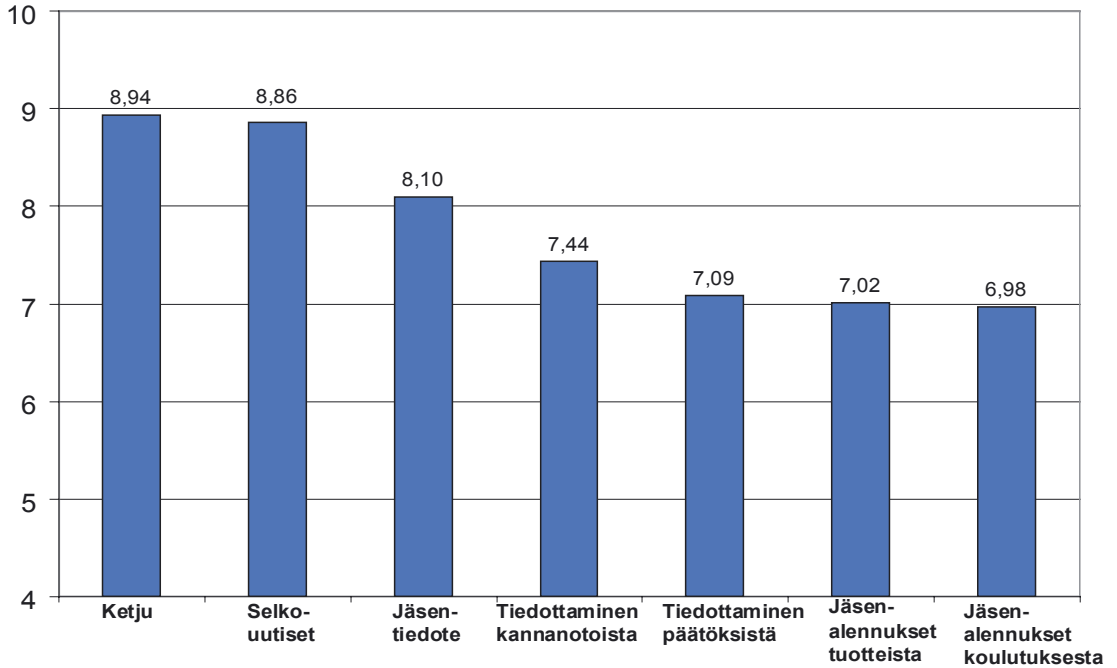
Missä toiminnoissa liitto on onnistunut parhaiten?

- Koulutuksessa
- Tutkimuksessa
- Tiedotuksessa
- Tietotaitokeskuksena
- Kustannustoiminnassa
- Materiaalituotannossa
- Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa

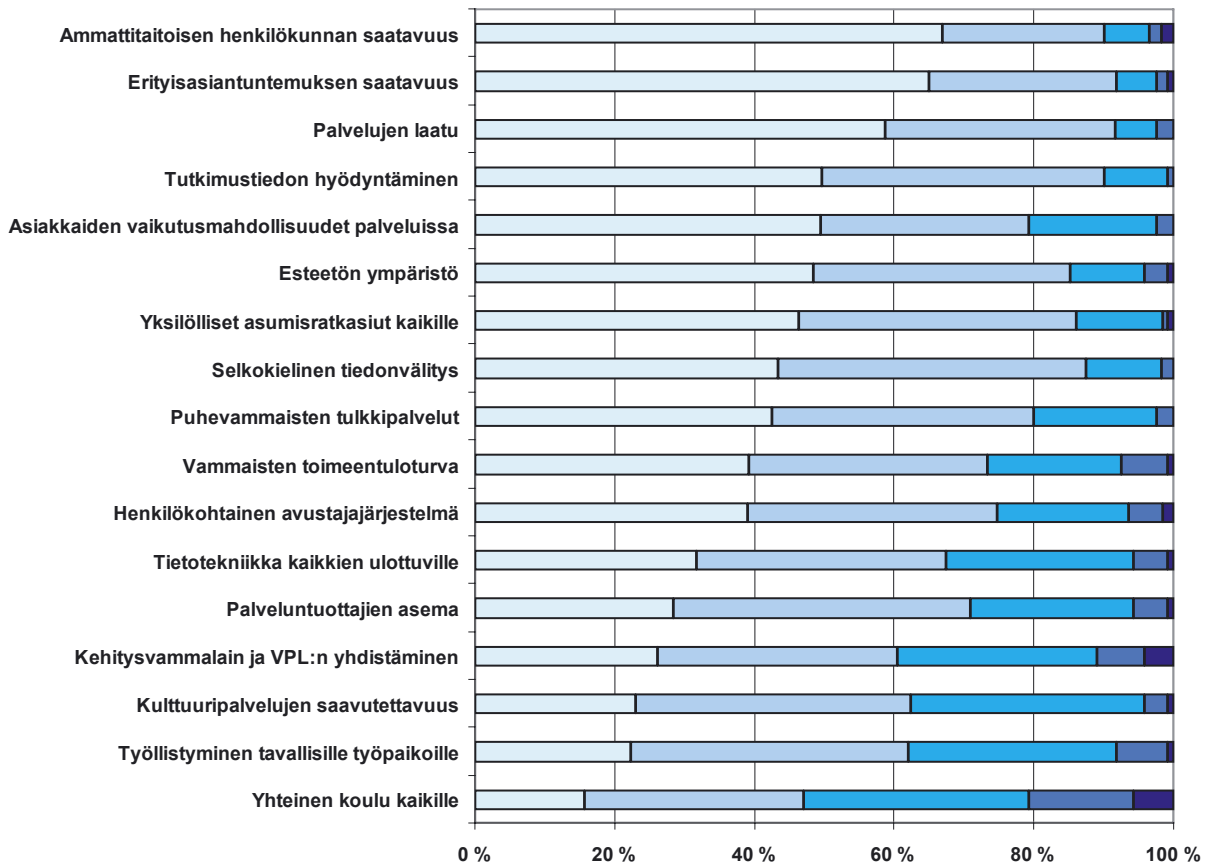
Missä toiminnoissa liitolla on eniten parantamisen varaa?

- Koulutuksessa – koko maahan, hinnat kohtuullisemmiksi
- Tiedottamisessa – suurelle yleisölle
- Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa
- Yhteistyössä

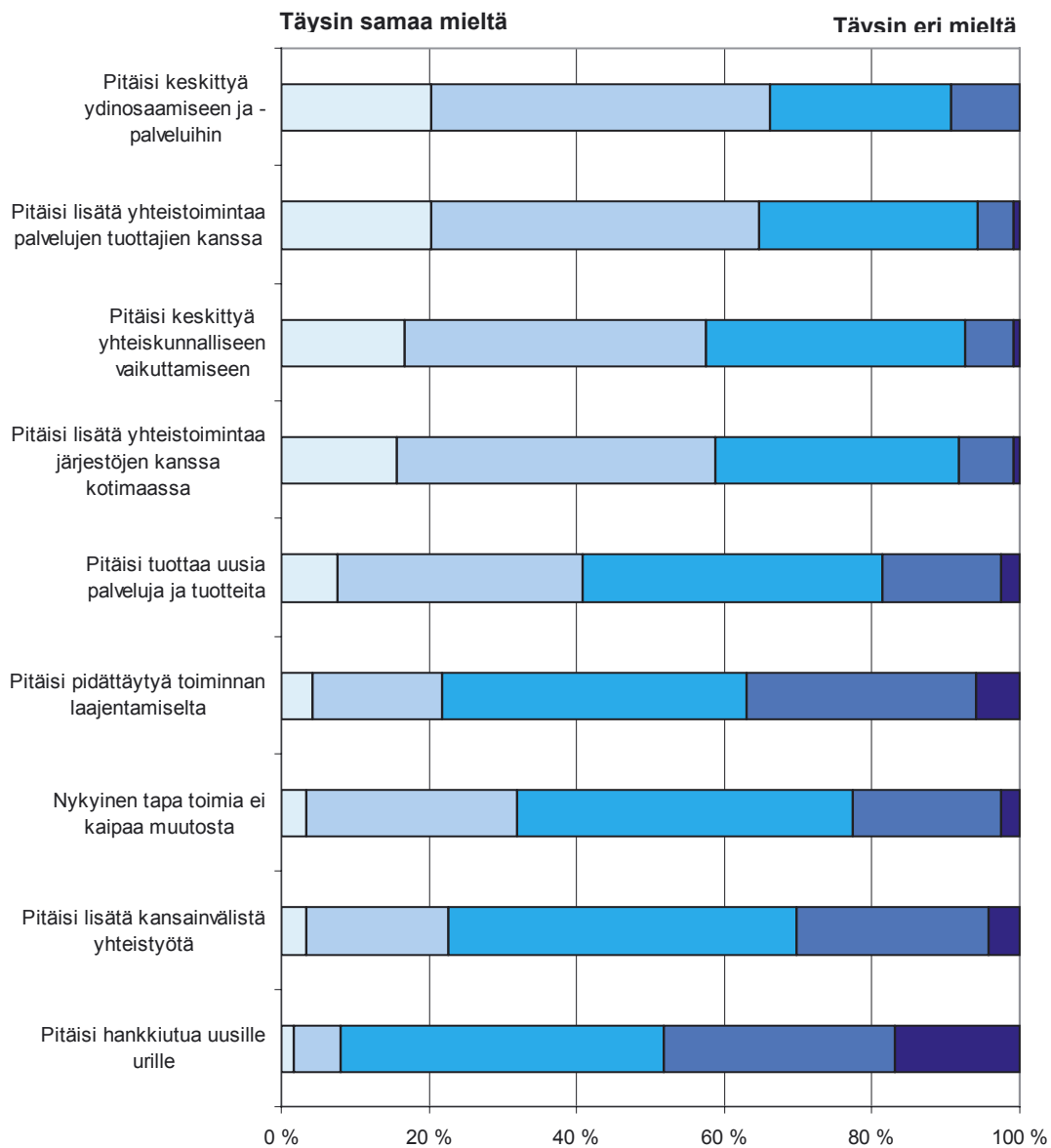
Kuvio 4. Kouluarvosanat jäsenpalveluista ja eduista (4-10).

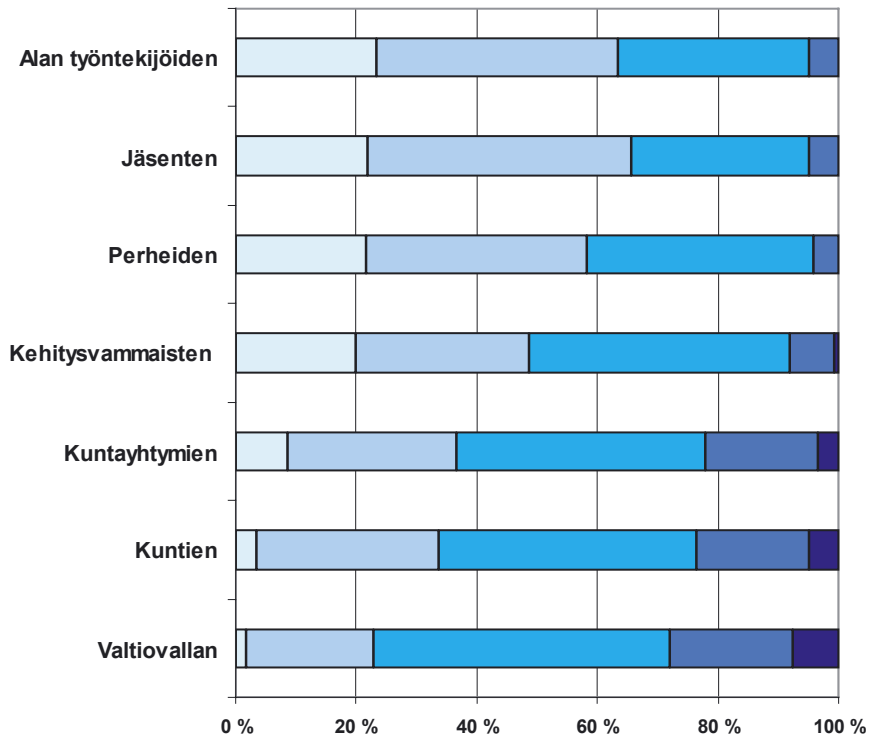
Kuvio 5. Mitä liiton pitäisi edistää?

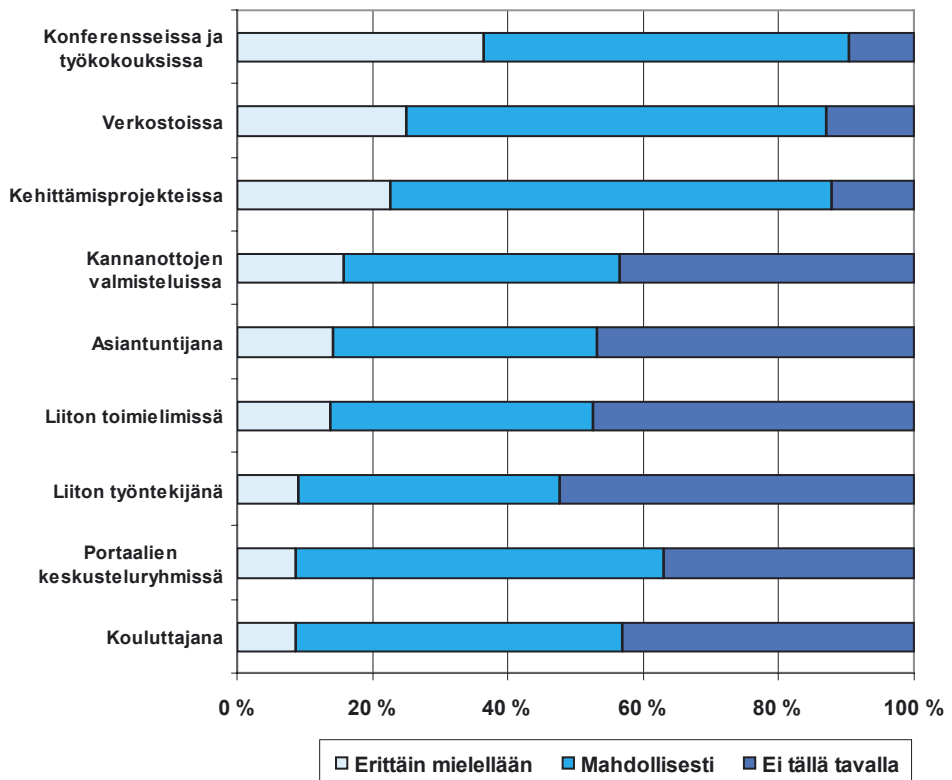
Kuvio 6. Mihin suuntaan toimintaa pitäisi kehittää?

Kuvio 7. Keiden mielipiteet pitäisi ottaa peremmin huomioon?

Kuvio 8. Millä tavalla haluaisi osallistua liiton tavoitteiden toteuttamiseen?

Kommentteja ja terveisiä

"On hienoa, että haluatte mielipiteitä myös ns. matalantason vaikuttajilta."

"Hyvä, selkeä kysely. Hyvä, että sähköinen vaihtoehto. Uusia tuulia ja työtä jäsenten hyväksi! Tämä on yhteinen asiamme."

"Pitkän työhistoriani aikana olen pitänyt liittoa erittäin tärkeänä tiedon antajana ja erityisosaajana."

"Kiitokset Kehitysvammaliiton profiilin nostamisesta, mitä on tapahtunut vuosien varrella loistavasti."

"Liittoa tarvitaan – kiitos!"

Yhteenveto tuloksista

Jäsenet olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä liiton nykyiseen toimintaan. Tärkeimpinä pidettiin sellaisia toimintoja, jotka on suunnattu suurelle joukolle ja jotka ovat vuosien varrella vakiintuneet, kuten kustannus/julkaisutoiminta, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja tiedotus. Kovin tärkeänä puolestaan ei pidetty toimintoja, jotka tavoittavat vain harvoja jäseniä, kuten kansainvälinen toiminta ja opintomatkat. Parhaiten liitto on jäsenten mielestä onnistunut alan tietotaitokeskuksena, erityisesti koulutuksessa ja tutkimuksessa. Parantamisen varaa toki on. Koulutusta pidettiin kovin kalliina ja tiedotuksen ei nähty ulottuvan riittävästi ns. suurelle yleisölle.

Ketju ja Selkoutiset saivat kiitettävän arvosanan pyydettyä arvioimaan jäsenpalveluja kouluarvosana-asteikolla. Jäsenalennukset koettiin pieniksi erityisesti koulutuspalveluissa, mikä estää merkittäväällä tavalla yksityishenkilöiden, kuten opiskelijoiden, kehitysvammaisten ja omaisten osallistumista.

Tulevaisuuden tärkeimpinä haasteina pidettiin ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta, erityisasiantuntemuksen saatavuutta, palvelujen laatua ja tutkimustiedon hyödyntämistä. Nämä haasteet osuvat liiton toimintaan tietotaitokeskuksena. Asian-
tuntemuksen merkitykseen uskotaan vahvasti. Viimeisille sijoille edistettävissä asioissa sijoitettiin tasa-arvoista yhteiskuntaan liittymistä tavoittelevat asiat: yhteinen koulu kaikille ja työllistyminen tavallisille työpaikoille.

Lopuksi

Jäsenkysely toteutettiin nyt ensimmäistä kertaa. Vastausaktiivisuus oli kiitettävää ja näkyi myös erittäin runsaissa kommentteissa ja monipuolisissa avoimiin kysymyksiin annetuissa vastauksissa. Myös yksityiskohtaisia ehdotuksia saatiin liiton toiminnan kehittämiseksi. Vastausten pohjalta on hyvä jatkaa toiminnan kehittämistyötä. Liitossa onkin sovittu vastaavan kyselyn toteuttamisesta määrä-ajoin.

Kiitokset kaikille vastaajille!